

protiviti se gradnji, dokazov o tem mu ni treba navajati pri ogledu. V tem slučaju stavbinska oblast le izreče, če se gradnja iz javnih ozirov dopušča in če se dá tehniški zvršiti, privatnopraven ugovor pa zavrne na pravdno pot, tudi če bi bila stavbinska oblast sama za se uverjena, da je ugovor popolnoma iz trte zvit. Ob takih odredbah pa je smeti na pravdno pot zavrniti le prepirno reč, nikdar pa ne stranke. Napačno bi torej bilo, če bi se v odredbi poudarjalo, da mora graditelj tožiti mejaša zaradi ugovora, ker le redno sodišče je upravičeno določati, kdo bodi tožitelj, in kdo toženec.

Kak učinek pa imajo taki ugovori? O tem dajata pojasnilo §§ 340. in 341. obč. drž. zak. Zavrnivši prepir na pravdno pot zvršila je stavbinska oblast svojo nalogo. Sedaj je pričeti pravdo, in le sodišču pristoji določiti, ali je gradnjo, zoper katero iz javnih ozirov ni zaprek, opustiti, dokler pravda ne izteče, ali če jo je smeti pričeti, oziroma s kakimi uveti.

Kar smo do sedaj omenili, velja le za one slučaje, v katerih mejaš takoj pri ogledu, na lici mesta, zoper gradnjo ugovarja. Če pri ogledu ni bilo ugovorov, sme dati stavbinska oblast brez-uvetno stavbinsko dovolilo, ne gledé na poznejšnje, proti zgradbi naperjene privatnopravne ugovore. Mejašu, ki je opustil pravočasen ugovor, sedaj ne preostaje drugega, nego neposredno pri rednem sodniku iskati pomoči. Dvomno pa je, če bode sodniku z ozirom na § 340. obč. drž. zak. in § 72. obč. sod. r. še mogoče mejaševi zahtevi ugoditi.



Slovenščina pa razsodbe.

Franjo G. po dru. F. je vložil pri c. kr. okrajnem sodišči v Celji zoper A. G. tožbo na poplačilo 100 gld. s prip. in sicer v slovenskem jeziku. Toženec je v sumarni razpravi ugovarjal nemški, in v nemškem jeziku se je tudi nadaljevala in završila pravda.

Zoper razsodbo z dne 13. oktobra 1888. l., št. 16794., katera se je bila naredila in izdala v slovenskem jeziku, pritožil se je toženec, češ, da se ni razsodba v nemškem jeziku izdala in vročila, akoprem se je bila vršila vsa razprava v tem (nemškem) jeziku.

C. kr. višje deželno sodišče v Gradci je pa z odločbo z dne 13. decembra 1888. l., št. 11265 zavrnilo pritožbo, češ, da ni nobedna ničnost, če je sodišče sodbo izdalo z onim, v deželi navadnim jezikom, v katerem je bila spisana tožba.

To isto pravno mnenje zastopa tudi odločba c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradci z dne 24. januvarija 1889. l., št. 12312, s katero se potrjuje za enak slučaj odlok c. kr. okr. sodišča v Celji z dne 20. septembra 1888 l., št. 18757.

S tema dvema naredbama postavilo se je nadsodišče v Gradci na zakonito stališče 19. člana osnov. zak., oziroma na stališče just. min. naredeb z dne 9. julija 1860. l., št. 10340, in z dne 3. marcija 1873. l., št. 2520.

Dr. Dragotin G.



Razsodba z razlogi iz leta 1756.

Od odličnega prijatelja in čitatelja našega lista došli sta nam naslednji listini, kateri priobčujemo zaradi njijne starinske vrednosti, ker sta iz leta 1756. Izdalo ju je sodišče graščine „Pischöz“ (Pišcece). Prva listina je smrtna razsodba zaradi detomora, druga pa navaja razloge te razsodbe. Jedna kakor druga ima najprvo nemško besedilo, a za njim slovensko, in to naslednje:

(Endt-Urtheil.)

Le-tä näprepoštavlenä¹⁾ Mälefizperšonä, gerä Zwirckajä, jene starošti per 23^{tich}: letöch, Cäthol'scke viere, Udovičä²⁾, iš Reichenburg'scke färe rojenä, wode³⁾ sa wole jene pregröche⁴⁾ ne heni sašlušcheni streifingi, drugim pack henimo exemplnu al naucku temo perseschenemu frejmunu nigoue rocke jeno oskobarnošť tšchreš Dana⁵⁾, hte nauadni grichti⁶⁾ pellana, tamckej s tem schwertam od leebna kšmartj sraunu⁷⁾ seckajne te dečšne rocke tolli spravlene⁸⁾, po letem ta glavä sranau te otšeckene rocke na enu poleck gor poštavlenu kollu perwitu⁹⁾, truplu pack tamckaj

¹⁾ nem. *gegenwärtig* ²⁾ nem. *verwittbten Standts*. ³⁾ = bodi. ⁴⁾ nem. *Verbrechen*. ⁵⁾ nem. *in seine Handt und Bandt übergeben*. ⁶⁾ nem. *Richt-Stadt*. ⁷⁾ nem. *nebst*. ⁸⁾ nem. *hingerichtet*. ⁹⁾ nem. *an ein darneben aufgerichtetes Radt angenagelt*.